

Bilag 47.

TILSYNET MED BANKER OG SPAREKASSER

Den 6. april 1970.

Redegørelse for forhandlingerne om ophævelse af renteaftalen.

Om de forhandlinger, som tilsynet med banker og sparekasser igennem den senere tid har ført med parterne om renteaftalen, kan oplyses følgende:

1. Efter diskontoforhøjelsen på 2 pct. i maj 1969 forhøjedes renteaftalens satser, men kun med $1-1\frac{1}{4}$ pct. p. a. Den højeste sats blev $8\frac{1}{2}$ pct. p. a. af indlån på 12 måneder mod hidtil $7\frac{1}{2}$ pct.

I forbindelse med denne ændring af aftalen afgav tilsynet den 22. maj 1969 efter forhandling med Nationalbanken følgende erklæring:

„Tilsynet med banker og sparekasser, der som monopolmyndighed skal tage stilling til de aftaler, der indgås mellem banker og sparekasser, og som ved sin stillingtagen skal tage hensyn til de pengepolitiske synspunkter, som Danmarks Nationalbank tillægger betydning, er af den opfattelse, at de i anledning af den seneste forhøjelse af diskontoen med 2 pct. mellem pengeinstitutterne den 19. d. m. aftalte forhøjelser af indlånsrentesatserne med fra 1 til $1\frac{1}{4}$ pct. ikke giver tilsynet anledning til for tiden at optage forhandling med pengeinstitutterne om en ændring af de den 19. d. m. aftalte indlånsrentesatser.

Tilsynet har været i kontakt med Danmarks Nationalbank, der som følge af, at banken af pengepolitiske hensyn ikke finder en forhøjelse af rentesatserne for indlån på længste opsigelse — 12 måneder — med mere end 1 pct. ønskelig, og at banker og sparekasser i betydeligt omfang næppe forøger satser for udlån med de fulde 2 pct., har taget de aftalte indlånsrentesatser til efterretning, og tilsynet har ikke for sit vedkommende fundet anledning til at an-

lægge nogen anden vurdering i den foreliggende meget ekstraordinære situation“.

Som det er sagt i erklæringen, var situationen meget ekstraordinær. Fra visse sider mente man, at den kraftige diskontoforhøjelse antagelig kun ville blive af relativ kort varighed. Man har dog helt fra maj 1969 været klar over, at situationen kunne udvikle sig derhen, at det ikke var rimeligt at opretholde de aftalte rentesatser, fordi den i maj 1969 foretagne udvidelse af pengeinstitutternes rentemarginal, alt andet lige, kunne medføre betydelige, ikke tilsigtede, stigninger i bankernes fortjeneste og derved begrunde ønsker inden for kredsen af pengeinstitutter om at forhøje indlånsatserne og dermed tage mere hensyn til indskydernes interesser, end der hidtil var taget.

Tilsynet havde i løbet af efteråret 1969 ladet pengeinstitutterne forstå, at aftalen, efter tilsynets opfattelse, måtte tages op til revision, men at tilsynet mente det rigtigt at afvente bankernes regnskaber for 1969. Efter at disse var fremkommet, og efter at Nationalbanken har tilkendegivet, at pengepolitiske grunde ikke længere taler så stærkt som tidligere mod aftalens ændring fra at være bindende til at være vejledende, indkaldte tilsynet aftalparterne til en drøftelse den 19. februar d. å., ved hvilken lejlighed man fra tilsynets side fremhævede det ønskelige i, at der etableredes friere konkurrenceforhold vedrørende pengeinstitutternes indlånsrenter, og tilsynet fandt, at der var tungtvejende grunde, der talte for, at aftalen fik vejledende karakter.

Fra organisationernes side fremkom der ikke ved den lejlighed antydninger af, hvordan parterne kunne tænke sig at ændre aftalen, men der blev, især af sparekassernes